

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročilna značilnost:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 "
za četrť leta	6 "
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevali naprej. Na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne odziva.

Za tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 svč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

Se računajo po vrstah v petilo. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zabavne domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravljalstvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in sprejemanje inšertov v ulici Molta piccolo št. 3, II. nadst. 7.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Nacionalna tiskarna konsorcija lista „Edinost“, v Trstu

Naša vnanja politika.

Čim je naš minister za vnanje stvari dne 7. maja v proračunskem odseku avstrijske delegacije razvil svoj ekspozé, je takoj zapričela generalna razprava, ki je bila tudi zaključena v istej seji. V debato je poseglo več govornikov: med istimi tudi po en Čeh, en Poljak in en Jugoslovan. In sicer v imenu Čehov dr. Kramář, v imenu Poljakov dr. vitez Kozłowski in v imenu Jugoslovanov vitez Vuković.

Po vsemirjenju, navstalem med Jugoslovani vsled glasov, ki se širijo oziroma obnovljenje trgovinske pogodbe z Italijo, in vsled vseobče zavesti, da bomo morali mi Jugoslovani vsled obnovljenja politične pogodbe z isto sosednjo državo tudi v bodoče nositi krvave žrtve v narodno-političnem pogledu; po dejstvu, da je narod češki po svojem zemljepisnem položaju obal, ob katero neposredno buta pangermansko vodovje, a da je naša vnanja politika brez vsake odporne sile proti temu navalu, da ta politika ne daje narodu češkemu nikakega varstva pred to pangermansko nevarnostjo, in da, nasprotno, v svoji popolni zavisnosti od berlinske diplomacije, še odpira pangermanski agitaciji vse zatvornice; in slednjic po ekscitabilnih brutalne, brezsrčne hakatistične politike v Nemčiji, naperjene proti narodu poljskemu in proračunjene za popolno uničenje poljskega življa v nemški državi, ter po progibanju avstrijskih podanikov poljske narodnosti, s katerim nemška vlada gazi vsako ljudsko in mejnarodno pravo, ne da bi se naša vnanja politika povzpela niti do najmanje represalije v varstvo svojih lojalnih podanikov:

po vsem tem nas mora v visoki meri zanimati, kako so rečeni trije govorniki reagirali na ekspozé grofa Goluchowskega.

Skromnost prostora nam seveda ne dopušča, da bi iz teh govorov posneli kaj več nego glavne misli. Zadovoljimo se torej s tem, kar je možno.

Dr. Kramář je povdarjal, da je letos njegovi stranki, ko sodi o vnanji politiki, stališče veliko laglje in ugodnejše, nego je bilo v prejšnjih letih. Minister je govoril o temeljnem stebru naše vnanje politike, ali ta steber kaže sedaj prav velike razpoke, kakoršnjih oboževalci trozveze ne bi bili pričakovali niti pred enim letom še. Tu je govornik, sklicujo se na znani govor grofa Bülowa v nemškem parlamentu (v katerem nam je namreč nemški kancelar izvajal, da trozveza ni neizogibno potrebna), povdarjal, da se nazori obeh voditeljev naše in nemške politike križajo. Govornik je kazal na izjavo grofa Bülowa, da trozveza pomenja spravo med narodnimi pridobitvami iz bojov 60. in 70-ih, ter na nadaljnjo izjavo istega nemškega kancelarja, da sta bila Bismarok in Moltke že v letu 1879. jedina v tem, da se mora Nemčija pripraviti na nevarnost velike evropske vojne. Na podlagi teh dveh izjav je dokazal dr. Kramář, da se je Avstrija dala izrabiti v to, da je se svojim pristopom k trozvezi ratificirala to, kar je pruska politika sistematično počenjala proti Avstriji!

To je bil seveda mrzel curek za one, ki so uverjali sami sebe, da je trozveza nekaj idealnega, da niti govora ne sme biti o kakih sebičnih namenih, in da trozveze ni smeti niti kritizirati in da se jej je le klanjati. Sedaj se je začelo drugače ceniti trozvezo: da se namreč pred to tvorbo ni klanjati kakor pred kako svetostjo, ampak da treba marveč misliti na protitežja. Pred vsem pa ni več potrebno skrivati trozvezne pogodbe. Če trozveza res nima druge vrednosti, nego jej jo predpisuje grof Goluchovski, potem pa res

ne treba te pogodbe držati tajno. Zato je govornik zahteval pojasnila, da-li so trozvezne vlasti pripravljene objaviti tekst pogodbe? Dalje je zahteval govornik pojasnil oziroma na drzni govor nemškega poslanika na Dunaju, grofa Eulenburga, ki je rekel na nekem banketu, da je zveza med Avstrijo in Nemčijo neločljiva. Proti temu morajo protestovati vsi oni, katerim je ležeče na samostojnosti in svobodi države v njenem gibanju. O zvezi, ki bi državo vezala za vse čase, morajo zastopniki narodov tudi kaj vedeti. Kancelije same niti ne smejo sklepati takih pogodb.

Na to je izjavil dr. Kramář, da v tabornici poslancev ne bo več najti večine, ki bi obnovljenje trozveze hotela poplačati z vinsko klavzulo! Če hočejo imeti političsko zvezo, naj jo sklepajo iz političskih vzrokov, ali veliki večini avstrijskih narodov ni trozveza toliko vredna, da bi jo plačevali z težkimi gospodarskimi žrtvami!!

Hvaležen pa je govornik ministru na toplih besedah o našem razmerju do Rusije. A to ne iz narodnih razlogov. Mi ne smatramo sporazumljenja z Rusijo, kakor Nemci trozvezo — za »srčno stvar«, ampak mi smo prepričani, da lojalno, odkrito, iskreno prijateljsko razmerje do Rusije nudi najbolje garancije za — ohranitev miru in za vzdržanje pozicije naše monarhije v evropski politiki!

Govornik je izvajal na to, da se sedanja politika za status quo, za ohranjenje tega, kar je, ki sta jo sklenili Avstro Ogerska in Rusija oziroma na Balkan, ne bo mogla vzdržati. Taka politika je možna mej dvema urejenima državama, kjer se je zavarovano pred vsakim presenečenjem, na vankanskih tleh Balkana pa taka politika ne more dajati tistih garancij, ki jih zahteva mirovna politika. A mi imamo tako status quo-politiko nasproti Rusiji in nasproti Italiji in narodno-italijanskim odborom, ki sanjajo o italijanskem uplivu v Albaniji in niso nič manje nevarni, nego drugi odbori na Balkanu. Po govornikovem mnenju bilo bi možno govoriti lojalno in jasno, do kje se hoče iti in česa v interesu monarhije ne smemo dopuščati!

Tako odkrito, lojalno govorjenje bi bilo v pravo garancijo za naše legitimno stališče na Balkanskem poluotoku in za ohranitev miru. Z navadno rutino se seveda balkansko vprašanje ne daje rešiti, ker ni smeti pozabiti, da je balkanska politika postala povsem druga, odkar je Nemčija vstopila v to politiko, izlasti pa odkar Nemčija v Carigradu faktično izvršuje protektorat, in odkar se pojavljajo narodno-italijanske aspiracije na vztočnem obrežju morja Adrijskega.

Ravno te okoliščini bi morda omogočile konkretno sporazumljenje z Rusijo, seveda ob poštevanju in varovanju opravičenih zahtev balkanskih narodov glede svobode, neodvisnosti in svobodnega gospodarskega razvoja.

Do tedaj pa so vlasti, sklenivše berlinski dogovor, obvezane, da tam doli ustvarijo človeka vredne odnose. Sedanje stanje, ob katerem se je vsake spomladi bati velikih in malih revolucij, je nevdržljivo. Če tudi delajo izvestni uplivi v Carigradu na to, da turška politika ostane neodmenljiva, vendar se nadeja govornik, da se Avstro-Ogrski in Rusiji posreči, da prisiliti Turčijo v izpolnjevanje svojih dolžnosti, vaprjetih po berlinski pogodbi.

Dr. Kramář je zaključil z željo, da bi našo zvezo z Nemčijo, oziroma trozvezo, po-

litiko sodili z istega stališča, s katerega je izhajal grof Bülow, ko je rekel: »Mi moramo Nemčijo tudi nadalje ohraniti tako močno, da bo, kakor je sedaj, naše prijateljstvo vsakomur dragoceno, a naše sovražstvo nikomur brezpomembno.« To velja istotako za Avstrijo in dovaja do sklepa, da trozveza tudi za nas ne pomenja absolutne potrebe!

Vitez dr. Kozłowski je izvajal, da le take zveze in trgovinske pogodbe imajo vrednost, ki niso v nasprotju z upravičenimi činitelji javnega menaja in ki zagotavljajo monarhiji popolno enakovrednost. Mnogokatera znamenja kažejo, da trozveza ni vsikdar odgovarjala principu jednake vrednosti. Ko se je trozveza sklenila, ni bila Avstrija v nikaki nevarnosti, pač pa je morala Nemčija reagirati na politiko maščevanja v Franciji in na nasprotno jej javno menenja v Rusiji. Odklanja torej izjavo nemškega kancelarja, kakor da mi bolj potrebujemo trozveze, nego pa Nemčija. Grof Goluchowski je kazal le svitile strani trozveze, ali ista ima tudi temnih. Izlasti je govornik opozarjal na dejstvo, da je Bismarok, ko je bila Nemčija že zvezana z Avstrijo, za hrptom Avstrije sklenil posebno pogodbo z Rusijo! Tudi Poljaki so smatrali trozvezo kakor sestaven del avstrijske mirovne politike, da si so storili tako le težkim srcem, samozatajevanjem in zapostavljanjem opravičenih narodnih čustev. Ali večina prebivalstva se ne more spoprijazniti z načinom, kakor vodilni krogi v Nemčiji izvršujejo pogodbe. Govornik noče kriviti vsega nemškega naroda radi vsako pravo kršedečega postopanja pruske vlade. Malenkostne šikane podrejenih organov v Nemčiji so v soglasju z narodno politiko Nemčije nasproti Poljakom, katera politika je v domovini govornika izzvala veliko ozlovoljenje. Dr. Kozłowski je obsojal tudi postopanje Nemčije proti nam na polju trgovinske in gospodarske politike. Kar se dostaje vztočne politike, naj bi se nje namenil dosežati mirnim potom: zagotavljenjem samostojnosti balkanskih narodov, suverenitete Turčije in varstvom krščanskemu prebivalstvu.

Delegat vitez Vuković pa je izvajal, da se Jugoslovani vesele na ohranitvi miru. Ali vprašanje je, da-li se ne bi ta mir dal za Avstrijo vzdržati tudi brez trozveze? Posebno je dvomiti, da trozveza olajšuje Avstriji vršenje nje naloge v Orijentu. Med vlastmi, ki sestavljajo trozvezo, bi morala biti izključena konkurenca v velikih vprašanjih. V resnici pa skuša Italija, da bi nam odklonila nekaj pokrajina, da bi skrčila naš vpliv ob Adrijskem morju, da nas iztisne od Albanije, da oškoduje naše ribištvo in našo trgovinsko mornarico. Nemčija pa žali narodni čut Poljakov in nas uničuje na gospodarskem polju. Naše interese na Balkanu je možno zastopati brez trozveze in po modrem sporazumljenju z Rusijo. Jako ostro je grajal Vuković postopanje avstrijske diplomacije v aferi zavoda sv. Jeronima, ki je ponižala hrvatski narod. Škofu Stadlerju ni smeti pisati v zlo, ako se je pred papežem potegnil za svoj narod. Za škofom stoji ves hrvatski narod. Slovani čutijo pritisk trozveze, izlasti pa trpe Slovani na Ogrskem. Ogrri zagrešajo veliko političsko pogreško, ki se utegne bitko maščevati. Z oziroma na misijo Avstro-Ogrske v Orijentu bi morali bolj upoštevati hrvatsko in srbsko pleme. Dalmacija pričakuje, da se vprašanje vinske klavzule pravično reši. Govornik je zaključil: Vspriče vseh teh razmer morajo Jugoslovani v delegaciji smatrati za svojo dolžnost, da ministru za vnanje stvari izrečejo svoje nezaupanje in da bodo glasovali proti proračunu.

Politični pregled.

V Trstu, 10. maja 1902.

Iz delegacij. Včeraj je proračunski odsek nadaljeval podrobno razpravo, ki je imela nekoliko velezanimivih momentov. Prvi tak moment je izjava nemško-nacionalnih delegatov, da ne morejo glasovati za vojni proračun in da se ne bodo udeleževali debate v proračunskem odseku in sicer radi postopanja vojne uprave nasproti željam in potrebam kmečkih in obrtnih slojev. Do sedanje vojne uprave ne morejo imeti zaupanja izlasti radi izrednih zahtev, ki jih stavlja vojna uprava za pomnoženje artilerijskega materiala in reorganizacijo artilerije.

Bog ve, da so redki slučajji, da bi mi soglašali z nemškimi nacionalci. Ali to izjavo njihovo moramo odobravati, izlasti, ako pomislimo na nekonstitucionalen in neparlamentaren način, kakor vojna uprava zahteva tisto bagatelo 38 milijonov kron in napoveduje za prihodnje leto še eno tako bagatelo kakih 40 milijonov kron za artilerijo. Opravičena je že tožba proti naknadnim kreditom kakor veliki nepristojnosti. To so slučajji, ko je vlada prekoračila kakov dovoljeni jej kredit in prusi pozneje, naj se jej odobri tudi to, kar je več izdala, nego jej je bilo dovoljeno. Tu zahteva vojna uprava, naj jej delegacija odobri kredit, ki je faktično že potrošen in za kateri sploh ni bilo nobenega dovoljenja! Po tem postopanju je misliti, da se vojna uprava uklanja nazoru, da vsa pravica delegacije za dovoljevanja stroškov sestoji v dovoljevanju že potrošenih milijonov, izlasti, ko ve, da tudi morebiten nasprotni sklep ne bi mogel ničesar več spremeniti na stvari. Postopanje vojne uprave je torej nezdržljivo s parlamentarnim sistemom, slonečim na principu, da je izdatke dovoliti poprej, nego je denar izdan.

Drugi pomembni moment v včerajšnji razpravi je bila izjava dra. Kramāra, da bodo Čehi glasovali proti vojnemu proračunu radi svoje pozicije v notranji politiki in radi duha, ki veje v vojni upravi. Kriva na tem je politika vlade, sovražna narodu češkemu. Čehi ne take potrebe službenega armadnega jezika, ali proti temu morajo protestirati, da bi armada preko te meje predstavljala kaj drugega nego državo. To ni potrebno, da je garancija v kakem češkem mestu nekak poseben jezikovni otok, ki prebivalstvu usiljuje nemški jezik. Vojni minister naj prisili podrejene mu poveljnike in častnike, da od njega povdarjena enaka ljubezen do vseh narodov ne ostane prazna beseda.

Za nas najvažnejši moment včerajšnje razprave je nenavadno ostrisoppad med sekijskim načelnikom Mereyem in delegatom Vukovićem. Kakor razvidno iz sestavka na prvem mestu je delegat Vuković v svojem govoru povodom generalne razprave v proračunskem odseku avstrijske delegacije, govoré o aferi zavoda sv. Jeronima, škofa Stadlerja energično vzel v svojo obrambo ter je avstrijsko diplomacijo obdolžil, da je užalila ves hrvatski narod. Na to obdolženje je grof Goluchowski reagiral že v isti seji, češ, da se sprememba imena rečenega zavoda ni zgodila iz animoznosti do naroda hrvatskega, in je rekel: »Če se (Vuković) identificira z izreki nekega dostojanstvenika, od katerega bi bilo pričakovati le besed miru in zloge, ki pa se je dal zavesti do izjave, da je do spremembe imen prišlo le zato, ker so ogrska vlada, skupna vlada in avstro-ogrška diplomacija navdane čutili, sovražnimi hrvatskemu narodu, potem je to samovlastno obrekovanje, kateremu se minister

ne more dovolj ostro in odločno postaviti po robu.

To je bil napad na škofa Stadlerja, naravnost nezasišlan iz ust moža, ki hoče biti — diplomat. Več nego naravno je, ako je del. Vuković v večerjaji seji zavrnil ta napad in vzel škofa Stadlerja zopet v svojo obrambo in je protestiral proti tonu, v katerem je odgovarjal minister za vnanje stvari. Sekcijski načelnik Merey je skušal braniti svojega šefa pred očitanjem, da isti prezira parlamentarne oblike in navade. Izlasti pa je g. sekcijski načelnik očital Vukoviću, da je napal ministra, ko ta poslednji ni bil navzoč in se ni mogel braniti. V dokaz, da so bila tozadevna izvajanja grofa Goluchowskega v popolnoma parlamentarnih oblikah, je trdil g. sekcijski načelnik, da je proračunski odsek prek in prek odobral izvajanja in odgovore ministra. Del. Vuković je odgovoril zopet, da on je izjavil izrecno, da se tudi v plenumu povrne k stvari, in je odločno tajil, da bi bil odsek odobral izvajanja ministrova.

Torej tako: da je grof Goluchowski napal nenavzočega škofa, očitaje mu hujskanje in obrekovanje, to je bilo vse prav in v redu; da pa je delegat Vuković vzel krivično napadenega v obrambo, ko slučajno napadalec ni bil navzoč, to je kaj družega, to je hudodelstvo! G. sekcijskega načelnika je očevidno najbolj pekla opazka, da se njegov šef ne zna držati v mejah parlamentarnih oblik. Mi pa konstatujemo, da to ni prvi pot, ko je imel njegova ekselena konfliktov radi tona, v katerem običuje odgovarjati na prigovore delegatov. Izlasti mej češkimi delegati je bilo v prejšnjih zasedanjih veliko nevolje radi tega. Sploh napravlja vse postopanje grofa Goluchowskega utis, kakor da on ne smatra delegacije za tisti forum, pred katerim mu je braniti in opravičevati svojo politiko, ampak za nekako instruktorsko sobo, v kateri daje on delegatom pouke in ukore.

Nekoliko preveliko ceno ima mož o sebi. Čuti se avstrijskega Bismarcka v veliko povečani izdaji, proti čegar dejanju in nehanju sploh ne more biti prigovora. S tako veliko in — krivo sodbo o sebi in svojem stališču je odgovarjal tudi del. Vuković-u, ne da bi bil ni mislil na to, da neizogibni lastnosti vsakemu — resničnemu diplomatu v konstitucionalni državi sta takt in pa živa zavest o svoji odgovornosti v zmislu parlamentarnega in konstitucionalnega principa!

Pogajanja med Avstro in Ogersko. Ministerski predsednik dr. Körber se je pred večerjajnim povrnil iz Budimpešte, kjer je konferiral se svojim madjarskim kolegom, g. Szellom. Zli se, da je gospod Szell jako tiščal ogerske žepce. Če celo protektorica g. Körberja, dunajska »Neue Fr. Presse«, poptja, da je položaj jako resen, ker se oba državnik nista zblížala eden drugemu — potem mora biti to že res. To pomenja, da je ministiranje g. Körberja stopilo v kritičen stadij. Nedavno temu je novinarska garda g. Körberja govorila jako energične besede, sedaj pa je prišel trenotek, ki neizogibno zahteva energičnih dejanj. Gospod Körber je se svojo energijo v besedah vzbudil v javnosti upanje, da se bodo to pot energičneje zastopali avstrijski interesi; njegov ugled pred javnostjo bi bil izgubljen, ako bi se ista videla prevarjeno v tej nadi, vidé, da je Körberja v odločilnih trenotkih energija zapustila. In velike energije bo trebalo, ako hoče vspeti proti madjarski nenasitnosti. Kaj čete več! Večera se je konstituirala ogerska kvotna deputacija in so gospoda povdarjali že o tej priliki, da je kvota 34.4 za Ogrsko previsoka. Torej oni bi hoteli plačevati še manje. Proti temu pa seveda nimajo nič, da imajo oni 70% moči in upliva v monarhiji. To je od nekaj njihova taktika: ko bi morali dati, so Madjari največji reveži na svetu, da jim jednostavno nimaš kaj zeti; ko pa je prišla prilika, da reklamirajo svoj delež na vplivu in moči, tedaj so grand seigneurji, ki imajo kaj, in ki radi tega tudi lahko zahtevajo kaj.

Tržaške vesti.

Odličan gost v Ljubljani. Te dni se je mudil v Ljubljani znameniti francozki publicist, André Chéradame, da se pouči o narodnem življenju in o političnih razmerah na Slovenskem ter da seznaní francozki narod se Slovenci. Čitatelji našega lista se gotovo še spominjajo tega imena, ker smo se že parkrat zelo obširno bavili s tem Slovanom

prijaznim Francozom in njegovimi publikacijami. Priobčili smo bili na pr. v celoti prevod Chéradamove polemike proti »Fremdenblattu«, glasilo ministra Goluchowskega, katera se je priobčila v tukajšnjem listu »La Pensée Slave«, potem smo se obširno bavili z njegovo znamenito publikacijo »L'Europe et la question d'Autriche au seuil du XX. siècle«.

»Slaven i pjesma«. Ako nam je stari Grk še dandanes vzor kiparske umetnosti, ako nas latinski svet očarava se svojim slikarstvom, imamo tudi mi Slovani nekaj, s čemer se lahko ponasamo. »Rod Slavena jedna jeste bratska družba pjevajuća«. Narodni goslar poje nam o starih časih, slavé stare naše in slavne junake. Zaljubljeni mladenič poje svoji ljubici, a tamburica ga spremlja. Kmetu in mornarju pesem lehča delo in mu podaja novih moči. Kadar je mornar, ploveči po oceanu, prišel v najdaljše kraje, pesem je dokaz: »iz slavenske zemlje da je«. Kadar sovražnik preti domovini in se narod pripravlja, da ga odbije, je »divno-grozna« bojna pesem, ki ga spremlja v boj. Ob vsaki priliki, tožni in veseli, mu je pesem verna tovarišica. Ona ga tolaži in sokoli. — Na take misli dra. Trnoplesarja (g. dra. Lukeža) je mladi komponist gosp. Josip Mandić zložil večo skladbo, s katero stopi jutri prvič pred širo javnost. Že ouvertura je jako lepa in dostojna večega dela. Skladba pa tudi večega obsega nego so druge obširnejše skladbe. Glavna naloga je poverjena orkestru. Nočemo in se ne smemo spuščati v natančnejše analizovanje skladbe, dokler je ne čujemo javno. Toliko pa lahko rečemo, da skladatelj temeljito pozna glazbo ter da je ista popolnoma primerna besedilu pesni. Posebno nam ugajajo krasni narodni motivi. Finale je pompozno in pravi slavošpev. Zanimiva utegne biti okolnost, da sta pesnik in skladatelj — I s t r a n a.

Prvi letošnji nastop »Tržaškega Sokola«. ki se je vršil pred večerjajnim v Barkovljah, je bil kljub skrajno neugodnemu vremenu — pihala je ojstra in mrzla burja — precej dobro obiskan, kar nam priča, da bi bilo v slučaju lepega vremena občinstvo gotovo napolnilo ves prostor na vrtu in v dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah. Onim pa, ki so prišli, gotovo ni bilo žal, da so se ob tako pustem vremenu podali v Barkovlje, kjer jim je bila dana prilika prepričati se na lastne oči, kako »Tržaški Sokol« pod vodstvom brata Berganta stalno napreduje in kako nas je tudi na tem nastopu z novim in nepričakovano lepim napredkom zopet iznenadil.

Telovadci so osviranju koračnice »Mladi vojaki« prikorakali na telovadni prostor in se po Lion-ijevem nastopu vsporedili k prostim vajam, ki so se po taktu godbe izvajale precizno in eksaktno, tako, da ni bilo zapaziti najmanjše napake.

Po prostih vajah so nastopili dečki od 5—7 let, ki so na krogih popolnoma dobro izvajali primerne vaje. — Druga telovadna vrsta je potem jako dobro izvajala dovolj težke vaje na drogu in so nekateri telovadci pokazali, da dosežejo še jako lepih uspehov, ako bodo resno nadaljevali v telovadbi. Nastop gojenec v na drogu pa je občinstvo kar očaral. Za njih starost razmerao zelo težke vaje so izvajali tako lahkotno in elegantno, da se jim je vse divilo in so želi obilno pohvalo. Štanko Dekleva, ki je med gojenci najboljše telovadil, ima vse potrebne lastnosti, da postane v kratkem času izboren telovadec, ki bo delal čast našemu »Sokolu«. Zelo dobro sta telovadila tudi brata Perhavec mlajši Dekleva, kakor tudi sploh vsi ostali dečki, Skrinjar, Cotič, Mavrin in Rovere.

Za gojenci so nastopili z vajami na drogu predtelovadci, bratje Bergant, Vičič, Mavrin, Štalar in Dekleva, ki so se svojimi najtežjimi in z največjo eleganco izvajanimi vajami daleč presegli vsako pričakovanje. Kaj krasno in perfektno je posebno brat Bergant izvel skrčko se stoji na drogu. — Od početka pa do skoka na tla bila je ta težka vaja tako dovršeno precizna, da bi najstrožji estetik ne opazil na njej najmanjše hibe. Škoda le, da nista mogla na tej telovadbi nastopiti dva najboljša telovadca »Tržaškega Sokola«, brata Počkaj in Weiss, upajmo pa, da ju bomo videli na prihodnjem nastopu našega »Sokola«. Predtelovadci ter druga vrsta in gojenci so izvajali potem tudi vaje na bradlji, ki so se izvajale istotako, če ne še bolje, nego vaje na drogu. Precej nizka temperatura, ki je vladala v četrtek, in burja pa sti mnogo ovirali, da telovadci niso

mogli pokazati vse svoje spretnosti. Na sploh pa lahko rečemo, da se »Tržaški Sokol«, kar se dostaje telovadbe, sedaj lahko meri z najboljšimi slovenskimi sokolskimi društvi.

Po telovadbi se je razvila v dvorani jako živahna zabava, na kateri je krasno in neutrudno prepeval novi mojstrski kvartet, Macák-Kumer-dr. Slavik-Prunk. Pozneje sta pevala pa še barkovljanska »Adrija« in močan oddelek »Slovenskega pevskega društva«, ki nas je razveselil z večimi mešanimi zbori, izvedenimi z isto preciznostjo, ki je lastna temu društvu. Koncem je še omeniti krasno zdravijco, katero je govoril starosta »Tržaškega Sokola«, brat dr. Otokar Rybář zaslužnemu telovadnemu učitelju bratu M. Bergantu. Isti govornik se je tudi v kaj lepih besedah poslovil od odhajajočega bivšega odbornika »Trž. Sokola«, brata Dorčića, na kar se je poslednji zahvalil, omenivši krasne dneve, katere je preživel med tržaškimi Slovenci.

Zaključujemo z željo, da bi nam »Tržaški Sokol« v kratkem zopet pridedil tako lep dan, kakor je bil minolega četrtek. — Na zdar!

Rojanska cerkev okradena. Sinoči so udrli tatovi v rojansko cerkev. Kakor je lahko sklepati iz ostalih znamenj, splazili so se isti pri zakristiji po oknu na nizko streho, prodrli isto in strop in prišli tako na hodnik, ki vodi v zakristijo. V zakristiji so razvrgli in razmetali cerkveno obleko. Kelihu, ki je bil že pripravljen za sv. mašo, so odtrgali in odnesli zlato kupo. Odprli so predal, iz katerega so pobrali kaceh 10 K. Zatem so siloma odprli vrata, ki vodijo v presbiterij. Odprli so tabernakelj in vzeli lunulo, v kateri je bila velika particula; ciborij pa in najsvetejše so pustili raztrešeno na eni stolici pri zakristiji. Bili so tudi pri altarju Matere Božje. Postavili so si stopnice do kipa M. B. in pobrali iz nad kipa vso zlatanino — vredno kakih 120—140 K. Pri vratih zakristije so pustili še goreti dva svečnika. Tudi so se našli za cerkvo v blatu štirje ključi, jako čudno izdelani.

Kakor je videti, so morali biti tatovi zelo spretni ali tudi dobri poznavatelji cerkve; sicer ne bili mogli priti tako lahko do ideje, po kateri edini je bilo mogoče na najlažji način priti v cerkev. Tudi se daje sklepati, da so lopovi imeli malo časa, sicer bi bili morali v zakristiji priti še do velikih dragocenosti, katerih polastiti se ne bi bilo ravno tako težko.

Krstić pred sodiščem. Dne 14. t. m. ob 10. uri predpoludne se bo na tuk. deželnem sodišču vršila vaklična razprava proti znanemu Krstiću radi nekega pregreška proti tiskovnemu zakonu. Kdor še ne pozna Krstića po licu, a bi ga želel poznati, mogel ga bo videti na tej razpravi.

Drobne vesti. Smrt na delu. Delavec v Lloydovem arsenalu, 47-letni Vincenc Pasqualinotto, stanujoči, v ulici Media št. 1, je padel večeraj v notranjost parnika »Vindobona« in se ubil. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri sv. Justu.

Nesrečen otrok. Na jednoletno hčerko soprogov Friderika in Ivane Maule, ki stanujeta v ulici della Guardia št. 4, je padel večeraj omet s stropa ter jej zdrobil črepinjo na glavi. Prestrašena mati je hitela se skoraj mrtvim otrokom na zdravniško postajo, kjer so otroku podelili prvo pomoč in ga potem spravili v bolnišnico. Otrokovo stanje obupno.

Dražbe premičnin. V poned., dne 12. maja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled aardebde tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica delle Acque 4, hišna oprava, oprema v zalogi in bicikl; ulica Belvedere 12, perlo in oprema v zalogi; ulica Miramar 1, les; ulica Amalia 8, hišna oprava; ulica Riaorgo 13, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Večera: toplome 7. uri s jutraj 12.2 ob 2. uri popoludn. 12.5 — C. — Tlakomer ob 7. uri s jutraj 762.3 — Danes plima ob 12.12 predp. in ob 8.35 pop.; oseka ob 2.54 predpoludne in ob — popoludne.

Društvene vesti.

»Slovensko pevsko društvo« opozarja svoje pevke in pevce, da bo danes ob 8. uri in pol zvečer pevska vaja v »Slovenski čitalnici«. Ker je to zadnja vaja za zbor in soliste, priporočeno bodi vsem, da gotovo pridejo. — Jutri ob 1. uri in pol popoludne bo generalna vaja z orkestrom v gledišču

»Armonia«. Na generalno vajo je vstop dovoljen samo onim, ki sodelujejo.

Jutršnjemu koncertu »Slovenskega pevskega društva« je nastopil vspered:

I. del: 1. Tittl: »Slovenska ouvertura«, orkester. 2. Jenko: »Nek dušman vidi«, možki zbor. 3. Smetana: »Uspavanka«, iz opere »Hubička«, orkester. 4. A. Förster: »Ljubica«, velik mešan zbor. 5. Jos. Mandić: »Slaven i pjesma«, kantata s ouverturo za sole, zbor in orkestar, posvečena pjevovodji »Slovenskog pevskega društva« gosp. Srečku Bartelu prigodom 25-godišnjice njegovog djelovanja. Dirigira iz prijaznosti sam skladatelj gosp. Josip Mandić. — II. del: 6. Parma: Intermezzo iz opere »Ksenija«, orkester. 7. Iv. pl. Zajc: »Dolazak Hrvata«, hrvatska glasbena slika za tenor, bariton, bas solo in možki zbor z orkestrom. 8. Z. Fibich: »Pcmiladanska romanca«, (Jarni romance), za bas in sopran solo, mešan zbor se spremljevanjem orkestra, op. 23. 9. Smetana: »Prodana nevesta«, polpouri, orkester. 10. A. Förster: »Venec Vodnikovih pesmi«, za mešan zbor, kvartete in tenor samospev se spremljevanjem orkestra.

Pri koncertu sedeluje popolni vojaški orkester c. kr. pešp. Freiherr von Waldstätten št. 97 pod osebnim vodstvom kapelnika gosp. I. Teply-a. — Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Cene: Vstopnina 80 st., na galerijo 40 st. Sedeži (poltroneine) v prvih treh vrstah stanejo 1-20 K, od četrte do šeste vrste 80 st., od sedme do desete 60 st. Lože v prtiličju 6 K, v prvem redu 4 K, v drugem 3 K in v tretjem 2 K. Sedeži kakor tudi lože prodajajo se v kavarni »Commercio« in na dan koncerta pri blagajni.

Slavno občinstvo opozarjamo še enkrat, da bodo veljavni le oni listki za sedeže in lože, ki se kupijo v kavarni »Commercio« ter na večer koncerta pri gledališki blagajni.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija javlja, da priredi svojo vrtno veselico drugo nedeljo junija, kajti prvo nedeljo bo imela svojo veselico bratovščina sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu. Če ima kdo prednosti, prosimo, naj se koj oglasi, da se mi pomaknemo višje; enkrat že pridemo na vrsto.

Ker bo ta veselica polna iznenadenj in novosti, prosimo velikodušne naše gospe, da bi blagoizvolile poslati v ta namen kakih malenkosti: kakor igrač, male galantarije, knjig, sploh malih predmetov, kakoršnjih se tako lahko ne vidi. Pa ne mislite, da se bo to prodajalo — o ne! To ima ves drug namen. Le pošljite in pridite vsi in ne bo vam žal! (Pošilja naj se v »Slovensko čitalnico«.)

»Delavsko podporno društvo« bo imelo jutri, dne 11. maja 1902. ob 1/4. uri popoludne svoj redni občni zbor v dvorani »Tržaškega Sokola«, ulica Coroneo št. 15, po pripombe. Ker nam je dvorana na razpolago le do 7. ure, želeli bi bilo, da pridejo vsi člani točno ob določeni uri.

Dopuščeni so le taki predlogi, ki so bili odboru prijavljeni osem dnij pred občnim zborom.

Volilno pravico imajo oni, ki so opravili svoje dolžnosti v zmislu § 12. društvenih pravil. Volitev se bo vršila tako-le: Danes dne 10. maja zvečer od 7. do 9. ure, jutri v nedeljo dne 11. maja od 9. ure zjutraj do 1. popoludne v društvenih prostorih in popoludne ob 3. ure do zaključka občnega zbora v dvorani »Trž. Sokola«.

Volilna komisija je sestavljena iz teh udov: Bajt Luka, Renko Jakob, Rustja Andrej, Biček Ivan, Fran Babuder, Perušek Vinko, Hervatin Miha, Lestan Fran, Prele Štefan, Jakhč Ivan, Andrejčič Fran, Skapin Fran, Vrtovec Andrej, Volčič Vekoslav in Žitko Fran.

Ta komisija bo sprejemala listke udov. Vsaki ud, ki hoče voliti, mora komisiji pokazati svojo knjižico. Voli se osebno in ne po pooblaščenih.

»Zveza slovenske tržaške mladine« pozivlja svoje člene in prijatelje, da se polnoštevilno udeležijo veselice, kojoj priredi »Čitalnica pri sv. Jakobu« dne 18. maja t. l. na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu. Dolžnost naša je, da vrnemo našim šentjakobskim zavaznikom ta dan, kar so storili oni nam o priliki našega velicega plesa. Torej, da ne bo manjkalo nihče vsih!

Dramatično društvo v Trstu je povabilo svoje izvršujoče člene na ponedeljek 12. maja ob 8. uri in pol zvečer v telovad-

nico »Tržaškega Sokolca«, ul. Coroneo št. 15 na pogovor radi dramatične šole, odnosno radi določanja dneva in ure, kedaj bi se ista moglo obdržavati, da bi bil lahko mogoč in primeren pristop vsakemu.

Ob jednom z obdržavanjem dramatične šole se bo učilo novo igro.

Ker je stvar za razvitek dramatike v Trstu velike važnosti, vabi imenovano društvo tudi druge, ki se zanimajo za dramatiko in se še niso prijavili, naj pridejo v ponedeljek na pogovor in naj se prijavijo pri kakem odborniku.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Občni zbor »Političnega društva za istrske Hrvate in Slovence«.** V Pazinu se je dne 7. t. m. vršilo konstituiranje »Političnega društva za istrske Hrvate in Slovence«. Udeležba je bila častna od strani inteligence in kmetov. Predsednikom je bil izvoljen posl. Spinčić.

O tem glasovanju nam je obljubljeno obširnejše poročilo, želeli bi pa bilo vsakako, da bi se o takih važnih dogodkih našega narodnega življenja nekoliko bolj požurili s poročevanjem.

× **Pevsko bralno društvo »Slovenec« Borštu** vabi na veselico s plesom, ki jo priredi jutri v nedeljo dne 11. maja t. l. na dvorišču gostilne gospoda Josipa Petarosa v Borštu hšt. 19. Vspored: 1. P. Hugolin Sattner: »Veseli zbor«, možki zbor. 2. P. Hugolin Sattner: »Kakor nekdanj«, četverospjev, možki zbor. 3. N. N.: »Ljubi dom«, deklamacija. 4. J. Ž. Vornik: »Tiček«, za sopran in alt. 5. P. Hugolin Sattner: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor. 6. J. Laharnar: »Dijaška«, možki zbor. 7. »Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke«, igra s petjem v dveh dejanjih. — Med posameznimi točkami in k plesu bo svirala Boljunska godba. Začetek veselice ob 5. uri popoldne. Vstopnina na veselico za osebo 40 stot., na ples za moške 80 stot., in ženske 60 st.

Opozarjamo posebno, da bo na veselici sodelovalo tudi bratsko pevsko društvo »Slavec« iz Riečanj.

Vesti iz Kranjske.

* **Občinske volitve v Cerkljani.** V 1. in 2. razredu so zmagali kandidatje narodno-napredne stranke. Prvi razred je volil včeraj in je -- po zatrdilu »Slov. Naroda« — tudi v tem razredu gotovo zmagala ta stranka.

* **Zabarikadiran dezertjer.** Z ozirom na večerajšnji motico pod tem naslovom posnemamo iz danes došlih ljubljanskih listov: Ko je došla vojaška patrulja, sestojeca iz 5 mož in enega nadporočnika, se je dezertjer umaknil od okna in koj potem se je čul strel. — Nadporočnik je nagovarjal dezertjerja, naj odpre, ta pa je odvrnil, da pred 6. uro ne odpre. Konečno pa se je vendar udal in odprl. Na to je vstopil v sobo vodja Brežnik z revolverjem v roki in je pozval dezertjerja, naj se uda. Le-ta pa je sedel na stolu in je kraval iz rane, ki si jo je prizadel na levo stran prsi. Ranjenega dezertjerja so odpeljali v vojaško bolnišnico. Upanje je, da okreva.

* **Izdelovanje piva na Kranjskem** pojema v zadnjih letih prav znatno. V minulemu letu (1901) je bilo na Kranjskem zvarjenih 61.039 hektolitrov, med tem ko je bilo leta 1900 zvarjenih 67.890 hektolitrov, l. 1889 pa 82.464 hektolitrov. Produkcija se je torej v treh letih zmanjšala za 21.425 hektolitrov, skoro za četrtino. Temu nazadovanju domače industrije je največ kriva zunanja konkurenca, a velik del krivde zadevlje tudi vedno množče se žganjipitje.

Vesti iz Štajerske.

— **Promoviran** je bil 6. t. m. na graškem vseučilišču doktorjem prava e. kr. avskultant pri okrožnem sodišču v Mariboru g. Vekoslav Bratkovič. Čestitamo!

Razne vesti.

Požar v dunajskem Pratru. V dunajskem Pratru se nahajajo med drugimi zanimivostmi tudi »Benetke na Duaju« (»Venedig in Wien«). To so imitirane Benetke, seveda v minijaturi, s palačami, kanali in gondolami. Predsinoči ob 11. uri je v resta vrantu »Römersaal« navstal požar; in ker so skoraj vsa poslopja v dunajskih »Benetkah« lesena, se je požar razširil z veliko naglostjo na sosednja poslopja. Gorelo je še včeraj in škode ni še mogoče določiti.

Vulkan uničil mesto. Na francoskem otoku Martinique (Martinik) dogodila se je dne 8. t. m. grozna katastrofa. Otok Martinique je eden največjih otokov v otočju Male Antile, ki se nahaja v zahodni Indiji, t. j. skupno vse otočje, ki se nahaja v zalivu med severno in južno Ameriko. Vulkan Mont Pelée, katerega so že 50 let smatrali pogasjenim, je začel zopet bruhati in je mesto Saint Pierre (Sain Pier), ki se nahaja ob njega vznožju uničil popolnoma. Mont Pelée je visok 1350 m.; na otoku Martinique pa se poleg tega nahaja še več drugih vulkanskih gor.

Mesto Saint Pierre je štel 25.000 prebivalcev in je bilo najvažnejše kakor tudi največje mesto na Malih Antilah. — Glasom došlih brzojavk se od vsega prebivalstva ni rešilo niti 100 oseb; potres in goreči dež pa je uničil tudi vse v Saint Pierre-ski luhi nahajajoče se ladijave.

Otok Martinique je bil našel Kristof Kolumb dne 15. junija l. 1502. — L. 1888. štel je ves otok 175.863 prebivalcev, po veliki večini zamorcev in mulatov. V francosko last je prišel otok l. 1664. in je sedaj glavno mesto tega otoka Fort de France.

Musolino — drag prijatelj in sodrug! — Tudi iz Hrpelj v Istri je prejel vrlina Musolino prisrčne pozdrave in sicer v tem-le pismu:

»Caro amico e compagno!

Con grandissima attenzione noi seguiamo il dibattito che a tuo carico si svolge presso il tribunale di Lucca ed a quanto ci sembra noi non prevediamo nulla di buono per te. Perciò, nostro carissimo amico e compagno, noi ti invitiamo il seguente consiglio: Prega il presidente di tribunale che sospenda il dibattito e che in via di grazia ti congeda di essere giudicato dal tribunale di Trieste o di quello di Rovigno.

Se otieni questa grazia per certo fra breve sarai fra i tuoi cari. Ricevi i nostri cordiali saluti ed incoraggiamenti.

Antonio Chirico,
Pietro Clamar,
Bartolomeo Seravallo.

To se pravi po slovenski:

»Z največjo paznostjo sledimo mi razpravi, ki se vrši proti tebi na sodišču Lucca in kolikor se nam zdi, ni pričakovati nič dobrega za-te. Zato, predragi prijatelj in sodrug naš, ti pošiljam ta-le nasvet: prosí predsednika sodišča, naj suspendira razpravo in naj ti dovoli potom milosti, da boš sojen ali v Trstu ali v Rovinju.

Če dosežeš to milost, boš gotovo kmalu zopet med svojimi dragimi. Vsprejmi naše prisrčne pozdrave in vspodbujee.

O tem pismu nam sporočajo iz Grada. Če je to pismo resnično in ni morda to le šala kakega italijanskega lista, potem imamo pred seboj zopet nov dokaz ne le o tem, kako — impertinentni so ti nemili gostje, ki delajo tu nadlego, in kako se že čuti tu doma in gospodarje, ampak tudi o tem, kako — primitivni so še ti sinovi slavne avite culture!

Dobro je le, da je še precej gotovo, da nasvet, ki ga dajejo navedeni trije junaki svojemu dragemu prijatelju in sodrugu, ostane le — nasvet.

Mnogokrat se dogaja, da treba iskati in priporočevati dobro sredstvo v obvezanju rane. Za tak namen je najpripravnejše sredstvo, katero ohlaja in ublažuje zdravljene rane proti vnetju: v vsaj državi dobroznano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, e. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. Ker se mazilo ne pokvari, če tudi ee dolgo hrani, se priporoča, da je za vsak slučaj pripravljena vsaki družini.

Brzojavna poročila.

Poroka nadvojvodinje Marije Kristine. DUNAJ 10. (B.) Danes predpoludne je bila v Jožefovi kapeli cesarskega dvora poroka nadvojvodinje Marije Kristine s princem Emanuelom Salm-Salm. Poroko je izvršil župnik-škof Mayer ob veliki asistenci. Po poroki je novoporočenca vsprejel cesar v avdijenci in sta mu ista izrekla svojo zahvalo.

Katastrofa na otoku Martinique. ST. THOMAS 9. (B.) Izbruh vulkana Pelée je povzročil velikanska opustošenja. — Število žrtev katastrofe se ceni sedaj na 40.000.

NEW YORK 9. (B.) Brzojavka iz St. Thomasa javlja: Danes je dospel francoski križar »Suchet« iz La Pointe à Pitre. Poveljnik istega poročja, da je bilo v četrtak, ob 1. uri popoldne mesto Saint Pierre vse

v plamenu. On da je rešil 30 več ali manj ranjenih oseb. Veče število čolnov, odposlanih na iskanje še ostalih živih ljudi, ni moglo prodreti v mesto. Obrežja so bila napoljena z mrlji. Soditi je, da se v trenutku katastrofe ni rešila niti jedna oseba. Guverner in njegova žena, ki sta ravno ob nastopu katastrofe dospela v Saint Pierre, sta bržkone tudi prišla ob življenje.

NEW YORK 9. (B.) Amerikanski konzul v La Pointe à Pitre je brzojavil državnemu tajniku Hayu, da je bil včeraj ob 7. uri zjutraj Saint Pierre povit v ogenj in dim. 20 oseb, da se je moglo rešiti. Zgorelo je 18 ladij z vsemi osebami vred, ki so bile na krovu.

NEW-YORK 9. (B.) Govori se, da je na katastrofi zgubil življenje amerikanski konzul v Saint Pierre z vso njegovo rodbino vred.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarov v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Albert Brosch
Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.
— **Kožuhar in izdelovalec kap** —
Odlikovovan na razstavi v Trstu 1882.
Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.
Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
TRST
TOVARNA: Via Tosa, vogal
Via Limitazon
ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
in Via Filiberto št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapetarij, rcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurenca.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na pa. obrud ali železnico FRANKO.

Posojila
proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé e. kr. častništvo, vladni, mestni in železniški uradniki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij in privatni uradniki, ki so udje kakega penzijskega zaklada.
Posojila se dajejo proti varščini na nepremičnine, urednostne listine, renté, vžitke, zavarovalne police itd.
Obrniti se na **Hinko Giberti**, ul. Canale 7, I.

NASLEDNIK FR. HITTY
ulica Barriera vecchia št. 13.
Zaloga snovij za moške obleke iz tu- in inozemskih tovarov.
Bogat izbor perila, moških srajc navadnih in od perkala, srajce »Jäger« od volne in bombaža, ženske srajce, prsa bela in barvana, zapestniki, ovratniki, kravate, spodnje srajce za moške, ženske in otroke. Novost: perkali, cefir in saten v trpežnih barvah. Velik izbor rokavice in nogavice vseh vrst.
Popolna zaloga predmetov za krojače.
Vsaka naročba za obleke po meri se izvrši v 24 urah po najnovejši modi, na najboljši način in po cenah, da se ni bati konkurenca.

Velik dohod

elastičnih trakov, zajamčeno prve vrste, ru-dežih in črnih, za cepljenje trt. Za razprodajalce po znižani ceni.
Tudi sem prejel toli zahtevano fosforjevo apno (Fosforkalk in tudi Futterkalk imenovano) za jačenje žil in pitanje živali. Cena 80 stot. klgr. Za več klgr. po znižani ceni. Pošiljatve po povzetju.

Drogerija Emil Cumar
pok. Friderika.
TRST — ul. Belvedere — TRST
Filijalka na Opčinah 212.

Lekarna Piccoli, pri angelju
Ljubljana, na Dunajski cesti.
Gosp. **Lekarnar Piccoli**
Ljubljana.
Vaše železnato vino sem uporabljal z izvrstnim vpehom pri moji soprogi, katera je dolgo časa nerazvna. Prosim Vas, da mi dopošljete po pošti še šest steklenic zgoraj imenovanega vina.
Dr. L. Färber
e. in kr. stabni zdravnik.
V GORICI, dne 16. junija 1901.
Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorškem in Tolminskem po K 2.40 steklenica.

Zahtevajte povsod voščilo (biks)
v korist družbi sv. Cirila in Metoda, katero je najbolje in najceneje. V Trstu je prodajajo gg. trgovci J. Prelog, Anton Furlan, Žgur & Popatnik, Matija Milonig, Andrej Urdich, Alojs Plesničar, Bambič Jakob, Kranjc Josip, Koejančič Josip, Ivan Tomažič, Anton Cek, Emil Cumar itd.
Glavna zaloga: **tvrdka J. Drufovka v Gorici.**

Pozor!
Častim si naznajat slav. občinstvu, da je moja prodajalnica vedno preskrbjena manufakturnim blagom vsake vrste in po cenah, da se ne bojim nikake konkurenca
vsaki dan dohaja novo blago.
V nadeji, da me bo slavno občinstvo počeščalo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem
F. Dobauschek,
trgovec z manufakturnim blagom
Via Barriera vecchia 27 v Trstu.
Se govori slovenski!

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
registrovano društvo z omejeno zavezo, v Gorici
Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr v lastni hiši.
Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.
Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%
Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.
Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Postno-hran. račun št. 837.315.

Stavbinsko podjetje **G. TÖNNIES** Stavbinsko podjetje
Ljubljana.

9 varna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: *kompletna okna za cele starbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in druge pohištva v vseh zlogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.*

Proračuni brezplačno. Reference prve vrste na razpolago.

Na najvišje povelje Njegovoga c. in kr. apostolskega Veličanstva

XXII. ces. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 17 822 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.850 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje neprekljeno dne 12. junija 1902. Jedna srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Duna u. III., Vordere Zollamtsstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralci načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se **do pošiljanja poštne prosto.**

C. kr. loterijska direkcija
oddel. k za državne loterije.

Velika zaloga krojnega blaga.
Krojaška zadruga
vpisana zadruga z omejeno zavezo
GORICA Gosposke ulice 7 GORICA

Priporoča vse v to stroko spadajoče blago ter jamči za pošteno in solidno postrežbo.

Cene stalne brez pogajanja.

Gostilna „Rosandra“
v Žavljah (pri mostu blizu železniške postaje) toči izvrstna istrska vina in ima vedno pripravljeno dobro kuhinjo. Istrsko črno vino po 36 nvc., bel moškat po 44 nvc., liter ter pivo v steklenicah po 18 nvc. Priporoča se za mnogoštevilen obisk.

Josip Bogatec.

Prodaja vina „Ai Maestri“
v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naznanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina: refošk črn po 28 nvc., bela rebnla iz Brd po 28 nvc. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Vissa po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v naprej zahvaljuje.

Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih vdobi ponarejena vdobi 100 gld. nagrade.

Velikanski izbor raznega pohištva
spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor
divanov, okvirjev, ogledal, stolice, stenskih ur
se nahaja v dobroznani
zalogi pohištva

Rafael Italia
Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Varstvena znamka: **SIDRO.**
LINEMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano *izvrstno, bolečine blažee mazilo* dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zaviti z našo varstveno znamko „**SIDRO**“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
Elizabetine ulice 5.

JAKOB KLEMENC
zaloga manufakturnega blaga
v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

priporoča častitim svojim odjemalcem svojo prodajalnico, preskrbljeno za jesen in zimo z vsemi manufakturnimi predmeti, združeno s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka kompl.
Havelok nepremočljiv od 10 do 16 gld.

Velik izbor
suknega in tombaž. blaga za moške obleke, srajce iz žide, volne, jawn-tennis, platna itd., zapetnice, ovrtnikov, perila za moške, ovrtnice v vseh barvah in formah, nogovice, rut, jopice vseh vrst, posebno za turiste in kolese je, modnih predmetov, rokovic iz nitij in kože ter dežnikov in solčnikov.

VELIK IZBOR
narodnih in avstrijskih zastav in trakov za vence v različnih barvah.
Vse po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se vzorci vseh vrst z dotičnimi cenami, poštne prosto.

Službo išče pisar
z lepo pisavo, zmožen slovenskega, nemškega in deloma tudi italijanskega jezika. Ponudbe pod »Priden in pošten« naj se blagovolijo pošiljati na upravo lista »Edinosti«.

PODJETJE ZIMOLO - TRST
Prvo podjetje
za **popolno srečnosti**
ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 | Zaloga: ul. Istituto 15
Telefon št. 141 | Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I. II., III. IV. razreda; prevzi mrličev v tu- in inozemstvo; katafalki v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski z vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pogrebni predmetov.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo
iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo, vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvc. V puščah po 35 in 25 nvc., po pošti 6 nvc. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:
Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
Praga, Malastran 203, vogal Nerudove ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

 Odlikovana 1894. 1891. Odlikovana 1894.

Odlikovana tovarna
na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva
Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinjših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinjšim pohištvom.

Za mizarje.
Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezlarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vs h drugih mizarjskih potrebščin.

Vsaka konkurencija izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalač z to napravljeneh pecih, ter se trdka drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzojavi: **Doljak — Solkan.**

Hôtel Central Gombač
v Sežani.

Podpisani dovoljuje si naznaniti slav. občinstvu, da je odprl dne 3. maja t. l. novi Hôtel, obstoječi iz 25 čednih sob.

K Hôtelu spadajo kavarna, restavracija in krasen vrt. Toči se pristni teran iz najboljših kraških kletij, Dreherjevo in Pilzensko prve vrste. Domača kuhinja vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah. Točna in poštena postrežba. Za obilen obisk se priporoča cenj. občinstvu udani

Anton Gombač,
lastnik.

Velikanski izbor pohištva
A. BUCHBINDER
TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Julij Redersen
zdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati modroi, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevitični aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga
predmetov za kirurški zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovi.

3 hrastove taje
za mesarje v premeru 95 cm. so na prodaj. — Naslov pove upravnishvo „Edinosti“.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom,
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
Telefon 952.

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono. Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.